

Flores

III. debnik.

Trob, suica.

V. Škvilka.

Kili mi se...

Kili mi se draga moja pjesmo!
Ti utjeha moja obilata,
Dii mi se k nebu pod oblake,
Digni se do zvijezda tamo jata!
Tamo nosi ~~vaj~~^{glas} nesolje svake
Iste, domovine moje tužne.

Idi ti urdisaj moga srca,
Uvijek se oslanjam na te samo.
O i njega tužnoga ilari!
Vaje knute navješćivaj tamo
I radosti moje pak pokazati! —
Rargali ga vjerenice moja!

Ki, o ti pjesmo i moga srca,
I se iiri u najdaljke kraje!
Ti jedina jesi moja nada,
Ti si kadra blažit moje vaje,
Lice liečit ranjeno od jada.
Oh, bez tebe list sam suh na gori.

A. Kalas Lovitko.

Obsep.

Kak valovje viši in se peni,
kaj razbija ob bode skolovje,
kak izvigačo strele in gromi
grom, da se streca poramlje! —

In mladenciča nese stopinjca
dol h bregu, — kak hitro ga nese! —
kot da furije same potle ga. —

In stopi dol h bregu obsep,
da no tri bi v besnem valovju
končal si življenje nevarno.

Pohaj li živeti na svetlu,
na zemlji, ki polna prevare
šloveha te mušti grob leti,
hjer rešen poromskih boletli
prevaryeno spočije sreč si!?

Pojdite, pojdite vi vsi optimisti,
ki pravite da lepo je življenje
ki pravite, ženka vestoba
nahaja se is na tem svetlu! —

Pojdite! Kakto sem jo ljubil
deklino lepo,

a ona

prisegla večno vestobo
jo meni, a jaz veroval sem
očem nje prekrasnim, čarobnim! ...

A hralka je bila omarca,
ki nudila nje mi ljubcem:

Ah, danes po podlem dejanju
obizala je drugim! **Prohleta!**

Pohaj li živeti, pohaj - li?

Kalovi, o majli valovi,
sprijmite, sprijmite me va - se!

Le kaj, skočiti v valovje,
ki valbi ga sibi v naravje,

za zboji se dejanja le - tega. —
In slika mu stopi pred dušo,
ta slika prvotne mladosti.

In vidi se v mali vasici
v pogorskem se vidi rahljije;
spomin ga v hišico nese

na krajcu vasice pogorske;

in starino sivo razgleda,

ki njega učil moliti

h edinemu Bogu v nebesih,

ki dober usmiljen je vedno. —

In spomni besedi se starice:

„Ne vabi Boga, moli njega
ki vsliči v nebesi te usahi!“

In dušo njegovo prebiva

ta slika; sedaj je preporne! —

Ta Bog ga ne mara, ne mara! ...

In spodač valovje se peni,

sumi in nobi ga vabi —

tu doli, tu doli rešenje

njegovemu bodi bepljinje! —

Starprostil je roki, nagnil se

da skoči v valovje besne, —

sedaj se rahljika, — tam daleč

se slisi molitev mornarjev:

„Oh, arc Marija, usliši,

ne pogubi nas barmih mornarjev!“

In obupni se skliče kliči

med gromim gromenjem in bliškom! ...

A hmalu med dirjim borenjem

med smrtjo in med življenjem

lje h bregu lačja pripluje, —

In srčno nebes se kraljici

mornarjev trop rahljije. —

Videci jih mladomir pohlehtne
ter prosil Boga odpuščanja,
kolavilo ga prosil, da lahko
premaščal gorje' bi veliko. —
In novo veselje do življenja

se stisne njegove objarne. —
Lepusti bernič valonje,
ki vrti in se peni, ravnija
in miran domov se odpravi.

M. B.

Izidenje.
Spisal — —

Bilo je proti večeru

Po cesti vsedeči iz mesta N. v prijazno podgorško vasico je korakal mlad moč. Po lepem moškem obrazu, obrobjenem s krasno, dolgo rno brado je bil nekakoma pot radi poletne vročine.

Glavo je imel povešeno na prsi, kakor da bi se samoval pokazati svoj lepi obraz, na katerega pa je bueno življenje narisalo vidne znake.

Le tu in tam se je ozlehtal po bujni naravi, dasi se je videlo, da ga tale malo ramimca, temveč, da je moč vtopljen v globoke reane misli. —

Blizal se je vasici, katere je imela biti smoter njegovemu danas, njenemu potovanju. Čuvstila se je že videl, videla so se že nekatera druga postopja, — a glej! — sedaj je vstopil popolnik hiše, ki je bila najprej in najlepša v tej vasici.

Skresel se je moč pri tem pogledu, noga mu je nehote zastavila in se ni hotela pomikati dalje. Čuvstila se je

Oma hiša katere ga je pripravila v tako vrdnega, ona je bilo njegova rojstna hiša.

Slavski spomini brezskrbno prečiti mladosti so se povzeli v njegovi dečiji. Spomnil se je, kako se je podil po travnikih in bližnjih gozdih s svojimi tovariši, spomnil se je, kako sta mu dobra mati in oče izpolnila vsako željo, ah! mnogo znakov in se slajših spomni. nov mu je prišlo sedaj na um.

A jidva je bil odraščel in začel prejemati prve šolske nauke od domačega učitelja, — kajti njegov oče, bogat goščak, ni prepustil da bi njegov sin hodil v domačo ljudsko šolo. — umela mu je mati, kako ra ga je tako srčno ljubila. Živo se spominja on, kako bridko je jokal, kako je tugoval njegov oče In bridka solza se mu je porasila po razgnetem licu.

Ko prebolel je ta grozna izguba, in oče je iskal tovarila v vsaki njegov neumerorni deli, in najvišje veselje mu je bilo, ljubljene sin...

Leta so minovala hitro; prišel je čas ločitve od očeta. Najli moral se je naseliti v mesto. na višje šole, da bi enkrat popolnoma imobiliziran v ekonomiji prevzel doma očelovo ogromno premoženje ter ga tako skrbno in umno varoval in vodil, kakor oče je vodil in skrbnoval njegov oče. —

In kako mu je bilo tuho v tujem mestu prve dni po odhodu od očelovega drugega doma. Koliko lepše je bilo življenje doma pri očetu nego v mestu! —

Po dovršenih študijah pa je šel po svetu, da bi se v tujih deželah, po velikih mestih ogledal vse naprave, ki bi mogoče koristile njegovi kot bodoči mu gospodarju in posestniku. —

Kako živo in s kakim veseljem je opisoval v dolgih pismih, polnih ljubavi, svojemu očetu vse vtiske, ki mu jih je vtisnilo pestro življenje po tujih mestih. In oče mu je s velikim veseljem odgovarjal na njegova lepa in duhovita pisma, polna skrbni za svojega edinega otroka. —

A v krajcih življenja po velikih mestih, polno razkošja in krasu, polegnito ga je v svoj vtinec; vedno bolj se je udeležal razsipajočim zabavam, družil se je s onimi slovitimi pavotnjaki — ter porabljal očeta in domovino. Lastnj so bila vsa pisma očelova, lastnj vsa njegova molodova. nja, to življenje, bujno razkošno življenje mu je bilo vse....

Radjal se je igrati več igr in izgubljal čedalje večje svote. Njegova glavnica mu je pošla, moral si je — ker ga je bilo nam pred očetom, pred skrbnim in vovčnim možem, — jemati na posode, moral podpisovati velike menice, misleč, da boste si vendar v igri si zopet pridobil izgubljen denar; a zaman! Ljubljal je čedalje več in več, spriski so se čedalje več oglašali, in kmalu ni imel več upanja — propal je, in ta ga je peklo. —

Kako rad bi se zopet se povrnil k očetu, rad bi mu vse položil, prout ga denar, da bi plačal svote, katere je tako lahkomišljeno zapravljaj v družbi lahkoživcev, — a bilo ga je nam, silno nam — in besal se je —

Kačel je neumerno delati, slediti, da bi poplačal svoje dolgove. In oče mu je bila mila. Dobil je mesto računatelja v mehoj tovarni, in v isti petih letih je poplačal ves dolg. —

In hotel se je vrniti zopet k očetu ter ga shesano prouti odpuščanja.

Vse je hotel poravnati. —

„Glej! nekega dne je bral v časopisu da je umrl njegov oče, ter mu odpustil veliko premoženje. Oh! kako ga je dirnil ta volavca. In, edino, če on je bil je bil hvir prerogodne očelove smrti! A bilo je prepričano, vse besarnje!“

Danes pa se odpravlja in doljnega Londona domov, da pravačne očelove premoženje. —

Bil je še pred vhodom v park lepe vile. Kaj bi se venil nauvoj, kajli ne čuti se vrednega prestopiti prag očelove doma. —

In prišel je v hišo....

Hlinik mu pride naproti. Bil je še vedno vni stari moji, katerega je bil odpustil pred tolikimi leti.

Peljal ga je v sprejemnico in odšel.....

Kmalu pa je stopil v sobo dou gospod, se živo hudo, nagubovinnu obronom in shlučeninnu telesom. —

Popolnik se vzame, stres in moie verjeti vojim očem, misle, da ima pred seboj

„Oče!“

„Sin!“

„Le te besede so se slisale; in oče in sin sta ihtela v temnem objitju. —

In oče je odpustil svojemu chesovnemu sinu ter mu povedal mo, mori svoje nakane. —

„Ko sem videl“, pripovedoval je oče, „da te ne morem več dobiti domov, da sem razglasiti svojo smrt po vseh svetovnih kronikih, gotovo upajoč, da te kopet dobim v domovino. In Bog mi je vresni; nit moja nakana!“

In lep je bil stonainnji večer i očelov ix sinu.

„Iz luči v temo.....“

Spisal Alekoj Petrovič.

Uvodnik

„Da točkrat sem bil vavovljen“, je vshliknil stares ter pridijal dva verva in Schillerjeve drama, „Sin Dünker“, katerik se je še spominjal inra gimnazijstik let in vnal na isust. Očividno, ga je vudramilo neko vevlje ter spovrdignjenim glasom je citiral verva:

„Ein freies Leben führen wir,
Der Wald ist unser Nachtquartier.“

Polnik je še hipoma promerkal, potem takoj nactoljerval: „Bilo

je mesnec, tal um, in ...; usledoval in pokrival zemjo s belo solejo, mraz pa je hrasil rjpe s pestrimi rožicami. Pisce so ponekole inrgoleli Slovencih v čast ter letale okoli človeškega stanovanjca.

"Toda j je bilo, ko sem govil to."

"Prosipit sem in sel radi tega v druge tuje kraje. Pa kaj!?!..... saj me poznajo povsod na hudega in — dobrega talu. Dal sem se člo, večkega domovja ter se ogibal kolikor mogoč. In glejte! zato sem tudi sinoči obleial v snegu.

"Bovek postaja vedno starejši; čustve in ne reče: kom?..... Naprej.....! Pedeset rim sem že preživil navadno v veseli družbi, v družali slabega sloveštra.....

"Da, se se jih spominjam in se jih poznam prav dobro, kakor sem jih videl radnjikrat pri slovesu pred par meseci. Pomislovčno so me gledali pri mojem odhodu, ulegniti so kaj slutiti..... ter reči: Tako star pa svoboden, kom?!..... Koliko jih je že smrt pobralo, ostani tu sirolano.....!

"Dva-smrt, smrt!"

* *

*

Bolnik je utihnil; govoril ni več. Obraz mu je postal bled kakor viet in tresel se je po vsem životu vedno kuje. Vdela vti je imela oteloma vopre s nehalno čimni trepalnicami. Sivi dolgi lasje pa so mu pokrivali gube na čelu. Obraz — Host in od solnega ragereta kora. Časoma je tudi pogledal na Franceta Meliča, kiho vepel ter globoko vdihnil.

"Da bi takrat te vodil!?!!".....

Bolniku je odbita ura življenja in trenutni smrti so se mu bližali vedno bolj. Bil je radnji boji na, obstane ali pa, da oblevi. In slednji je smagala ponosna-smrt.

Govorila sta porno v noč, in zdravniki je celo mislil, da je on rokvil morebiti raiasni njegov hance, ali porabil je ter ga vno, mer poslušal. Na posled mu je bolnik izročil nekatere papirje, da si jih obdrži, ako vopusti on to solno otolino..... Dve je slutil čeno, ki mu je ugasnila luč življenja.

Melič je vnel te papirje ter publicat hišno otušino, da ustopi; kajti zdravniki je moral domov, da ga nebi pogrešal kateri drugi bolnik.

Nes potek je razpustil solo ter šel domov. Čutil se je še enkrat proti
hoči, kjer je ležal bolnik v smrtne borbi ter ugledal, da gori pri njem
bela sveča, plopolaje s svojim plamenom.

Dospeti domov, je vstopnil France Melič bolnikove papirje med
druge ter šel spat, a spati ni mogel; se le proti jutru mu je zabil
son budne oči. Ko se je prebudil, mu je prinesla hišna kova ter mu
povedala, da je umrl oni levač.

— "Daj te pomili" — je dejal Melič, spil kavo, se oblekel in
šel po svojem opravilu.

* * *

Minula sta še dva meseca. Vedar april je še privabil plice pube
v svoje lege, in tuči nestopne vrane so razpustile človeško domovje
ter poletele v goste, temne in tihe gondole, da si postavijo na viso-
kih drevskih ropet svoja gnezda. Tasičica je veselo prepevala v gr-
movju, in kos je še davno oznanil prihod vigradi.

Dilo je ravno lepega dne. Pod zobarnikovim oknom se je vis-
kaj igrala strela in polepala po cesti. Tedaj je biskop zobarnik v
svojih papirjih in iskal nekaj. Kote ali neko se mu prišli papirji
starčkovi pod prste; porabil je bil skoraj leki. Poudoben jih je
razprostil ter čital in glej! Čelo se mu je takoj stemorelo in list, na
materem je bilo napisano ime, Anton Melič mu je padel in rok.
Bil je njegov bratni list.

Zobarnik je omedlel in padel nezavesten na tla.

Ležal je nekoliko časa na tleh pri miru. Ko je prišla hiš-
na, da spravi gospodovo sobo v red, in razgledala zobarnika
na tleh, je bila vsa presrešena v kuhinjo ter letaje iz hola v
kot stohala: "Joj doktor je še enkrat bolan! — — —"

Povzela je še sosedo ter jih privela v sobo da so pomagali
gospodu. France Melič pa je prosil, da ga pustite v miru ter legel
v posteljo. Blizu poldne pa se je zbudil ter povzal hišno naj mu pri-
nese mohrik rut na njegovo glavo; kajti bolela ga je rila.....

Po noči ni mogel spati, prebudil je vsa noč stona na od,
palem okna v mislih in spominu na svojega očeta, katerega je še
živ dni videl le enkrat in kar v?! — — —

V par dnevih spremenil se je silno ter hiral od dne do dne.
Kaj pa je bilo povod temu, tega ni vedel nihče; le hišna

je venomer stokratla : „Foj!“ kaj pa mora biti temu dohtovje?! ----
 To je res velik krič nekaj časa v njim - - - - - !

Iskra.

I.

O Iskra moja, ljubljena de-la,
 hjer me je mamka v rebelki objela
 in hjer slatkost mladostnik let um pil,
 o delih slisal ljubovnik vil,

jav ljubim te, o ljubljena dečeta;
 od solnce tvoja polja ogorela,
 tvoj rivi kras, tvoj narost mi je mil,
 dasi ratišev, vedno čvst in čil.

O me! Ljubovni ne izključete
 iz praj mi sovražniki roditi,
 lovidobrotniki, volkovi skruti,

ki trgati nas ne mirujete;
 in nam napoči jasen dom vs bajenja,
 i nam rasije lepši vor življenja.

II.

Steboj ljubov kesnejša mene spaja,
 kot svetla baklja v snu plameni,
 a vendar sama tolovilna ni,
 le stogo neizmerno me navdaja.

O Iskra! V tebi raste roča moja,
 in nje prijebni vonj. svoj pukti,
 a roki, ki jo vtrgati čeli,
 umihca vedno se ta roča roja.

Če vtrgati se ona bi pustila,
 in snu dala krajnega hladila
 in na razgredo dešo miš varčila,

so vedno in presahil je lahkoj
v vedno svoa, ljov v svoj perivoj,
komi hjer kovi pogarja nepohoj.

Adrijanin.

Narodna strava,
Spisok shi.

Tempora mutabuntur et nos mutamur in illis, to je star kotlinski
pregovor. Semica tega pregovora nas nehoti navdaja, ho se ovrmo po svoji
bližnji okolici. Na menimo pa neroginar naravi, ompat, napredok našega
krišihoga mesta, solhar je is puilo v neomejeno obravne oblast. Ali ta
napredok vendar ni mogel izbirati sledu nekdajših časov, bodisi da se
nahajajo ostanki ali narvaline postopij, bodisi da vejo stari moje, ki so
poznali Trst v nekdanji obliki in so videli, kako se širi in vira, pripovedo
vati o starih časih, ho so se bili volje narodne strave.

Narodna strava je bila tako rekoč ver, ki je spojila mesto v o.
koliko, oholicoom v čast in ponos. Obleženi so bili ti stravarji v narod,
no noie: kralhe, na koncu ravhtane klate, telovnik s i tikimi vrstovni
svetnih gumb, vrhu telovnika sviteno obvoljenca takovarna, jakota
in dragoceni fahinolei het pokrivalo, to je bila njih oprava. Se sodaj
so obleženi takovarni, pasterji, ki vodijo maholebne ples ali semnje,
v to opravo, to namesto fahinoleia imajo širok stavnih, okrašen s su.
himi velikami.

Narodni batalijon je imel pravice, kakor jih imva sodaj cesarska
strava. Prve sledove tega vojastva nahajamo- so v 10. stoletju, a 1805 belu
se je preustrojilo popolnoma.

Narodna žilje je bilo bene spojeno s to vojastko ustanovo. Oho,
bitam, hor je bil delaver, je lahko dobro iskajal s svojim kmetijstvom.
Temlja mu ni odrekala sadu, a tudi je živel skromno, tako da se je
lahko preživl s svojimi pridelki, kakre je tudi prodajal v mesto. Dashi
niso bili veliki, medtem ho mora sodaj plovati celo na pisa, kalerim se
manje dom. Serhva ni bilo nikot h po oholiki, in vata je verhaja b
ob nedeljah v medneserhve. Glavni njih abivališče je bilo v cerk vi
najesta, hjer so poslušali slovensko pridigo in so zelo abivali inar

za neki sttar, ki stoji še sedaj. Po službi ložji so se vstavili pred cerkvo in kot da so doma, so se pogovarjali o vojnih zadevah.

Se se vem spominjati, da mi je pravila babica neko snehudito iz svojih mladih dni. Krdili so namreč sinčka in za gostijo so natečili veliko steklenico vina. A steklenica se je po nepazljivosti dekhe razbila in vino je teklo izven vrid na dvorišče sosednje hiše, kjer so prebivali sami delavci. No so ti zagledali index so takoj prehiteli, kakor rejni Krcalki in ložili vino v usta. Mislili so, da izvira, a ko ga le ni bilo več, u-takoj intili nesvico in se sli zahvaljevat k svojim sosedom za dobro kapljico.

Tako so torej živeli mirno v meščani, ki so jih dosti, kizat posehili, posebno o čatu kogatve in batalijon v pravi ponos okolicianom. A prišel je usodopolni trenutek.

Na vsem oborožitve rojanske iitalnice so se vračali sko-
ličani iz drugih v si veseli in pemi prepovaje skoki mesto na svoj
dom. To je bilo meščanom prevci, da se prepeva po mestu slo-
vensko. Zbralo se je nekaj gospodičev in ti nadlegovali vračajoče se
skoličane, kateri pa so jih ravnili in sli domu. Drugi večer se je zbralo
prihajenje stov lo teh gospodičev, oboroženih z bodali in samokresi, da se
maščujajo za poprejšni porat. A redarstvo je vedelo o tem in postalo
skoličansko strašo, da razpusti razgrajalce. Le s silo se je ta privila do
razgrajalcev, kateri so streljali nanjo in jo kamenjali. V tej stiski so
skoličanski vojaki do smeti raboli sina neke ugledne deujine. Radi
lega je bil skrašen kemp po mestu, vse je raktevalo, naj se odpravi
batalijon. Želje so sporočili tudi pismeno na Dunaj, kjer so radi us,
kregli želji Terračanov le pod tem pogojem da odsikmal ni sladar
več, "gospod" ampak, "esar" mesta. Tako je prišel Trst v državno
oblast v veliko nevoljo Terračanov, ki bi radi bili neodvisni.

*

*

*

Tako se je tudi prelevila nekdanja medsebojna ljubzen
meščanov in skoličanov v silno sovražstvo. Kakor so se sovrščili in
prepirali v Spaxti pravi Spaxtanci in pa podjarmeni takorvani
"prijetki", tako se godi dandanes pri rat. Stiskani in blačeni vrdikujejo
pod udarci usoda, dočim se grozovitneš veseli teh vrdikov. Saj so mu
li vrdiki enak, da bpi njegov nasprotnik in to ga radovoljuje. Kaj
mu mari kplenje bližnega, le da se pri tem obozati. Tako se godi, a

nihie se mu ne upa sporekati. Taj pravi Nemeć: Geld macht alles.

Iskra ljubavi.

Kako iskra ti ljubavi
 K' namna sići se usudi
 Od neba na zemlju dole?
 Zemlja nije cvjet ubavi
 Koj ugodni miris nudi,
 Neg nemože da odoli
 Bjedi veljoj i nevoļji.

Lujetko. A Kalan

Na materinem grobu.

V tihotnem Ti grobu počivaš, Sveta' zapustila si zlobe
 ki mene edino si sićno ljubila.' in većno neskonno veselje gor snivaš,
 Oh blagor Ti, mati preljuba, neznanne so Tebi vse, vse bolićine;
 Pa krije Te mrla gomila.' oh blagor Ti, sladko ki snivaš!

Tehomil.

Putnićke slićice

Pise Miloš

(Nastavak)

Dva sata kod župnika.

Bijaše već kasno popodne, moguće već tri sata, kada mi osta-
 vimo župni dvor i njim gostoljubivog gospodina župnika, i da-
 lje put pod noge.

Skoprem bijaše već sunce već prilićno zapadu noćgnulo,
 ipak pipekalo je kao rublja. Ali nama nije mnogo prijekćilo.
 Domala najmo počese se spuštati cesta niz brdice izpod bra-
 ņišća. Kako kmija vigula se sad amo sad tamo. Više nas

6
Gračišće sa sv. u userinam 7. kao kakva stara sedvojčena tvrđava
java niže nas pako Pićan, sa svojim krasnim zvonikom.

„Kalo vrijeme postojalo liše,“ i eto nas pred Pićanom! — ali ne,
Pedena! Da Pedena žalibože. Tu ovom istarskom gradiću nala-
zi se narost još potpunoma u starom mnogoljetnom blatu. „Mi
nismo štovati mi smo Istrijani“, odgovore oni svakome, koji bi ih
htio poučiti i otvoriti im oči. Isto samo u gradu, što se tiče polja
moram priznati da je ovdje puk već nekoliko otvorio oči, ali u
gradu — u gradu je žalostno. Ovdje se samo „toscano“ govori.
O ubogi narode kada će ti svanuti teli sunce, kada ćeš otvori-
ti oči i svoje prigeliti, što si dosada zabacivao? „Lora pucca“
da i reći bi „bit će dana“, ali kada? Kada će granuti sunce svo-
jim žarom, da protjera tu svoju kletu mećinu? Naudajmo,
dok neprijatelji naše gostbu deže na kmetski ž.p. „Fuga
scarpa grossa!“

Dođemo u Pićan. Ne treba da Vam ga bliže opišem, izgleda
kao i ostala istarska mjesta.

Odputismo se k nam poznatomu g. kapelanu, gdje ispravni-
mo dvije butiljke lindarske bjelice. Nakon kratkog boravka upu-
tismo se dalje, budući nakanismo prenoćiti u Hešanju. Dokle na-
prijeđi čope t. niz brdice još više nego li ispod Gračišća. Ja neznam
sam, kako se može po njoj voziti. To Vam je tako stimo, da čovjek
mora pariti, da ne padne na nos, jer to bi moglo imati slabe
posledice; da se čovjek ovdje prevrne, ne bi se više ustao
dok nebi o kakvo drvo, kojeg je ovdje jako malo, ili o kakav ka-
men udario.

To Vam bijaše strašno! Veljno očekivamo da dođemo u
dolinu, t. j. u pićanski lug.

(Slijedi.)

Ljubica: Dobit sam dve hriliki goverov. Na danes neumanjiam namo, da
loke stvari ne smatram hrilikam, objavili pa jih kočim vendar prihodnjic,
ker nedostaja prostora danes. Ker je hrilika obsevala le pol strani, misem
mogel indati priloge. Tolika va danes. Dolinim gospodom pa ne videljo
njih rasloge.